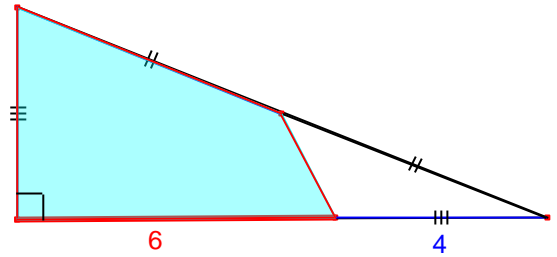
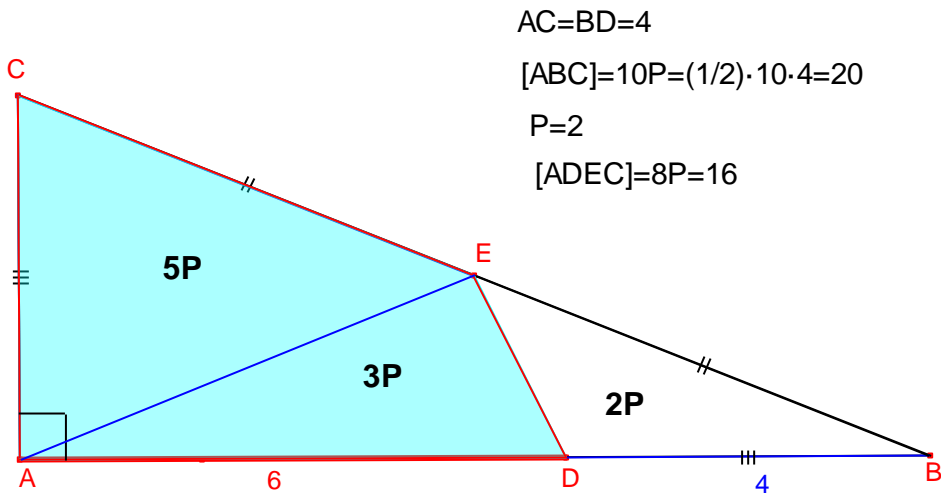

Problemes de Geometria per a l'ESO 487

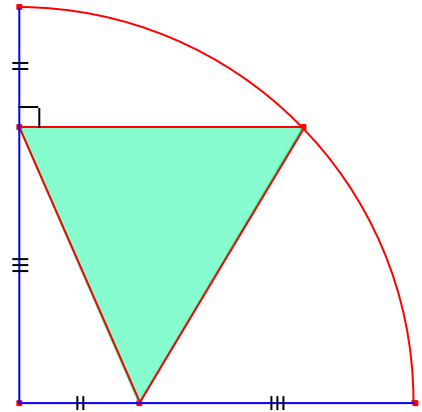
4861.- La figura està formada per un triangle equilàter i un catet dividit en dos segments de longituds 6, 4. Calculeu l'àrea del quadrilàter ombrejat.

Solució:

4862.- La figura està formada per un quadrant i un triangle.
 Calculeu la proporció màxima entre l'àrea del triangle i l'àrea del quadrat.

Solució:

Siga el quadrat de centre O i radi $\overline{OA} = \overline{OB} = \overline{OK} = 1$

Siga $\overline{OJ} = \overline{BL} = a$

$\overline{OL} = 1 - a$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle OLK$:

$$\overline{LK} = \sqrt{2a - a^2}$$

L'àrea del triangle $\triangle JKL$ és:

$$S_{JKL} = \frac{1}{2}(1 - a)\sqrt{2a - a^2}$$

La proporció d'àrees és:

$$p(a) = \frac{\frac{1}{2}(1 - a)\sqrt{2a - a^2}}{\frac{\pi}{4}}, a \in [0, 1]$$

Considerem la funció:

$$f(a) = (1 - a)^2(2a - a^2)$$

$$f'(a) = -4a^3 + 12a^2 - 10a - 2$$

$$f'(a) = 0$$

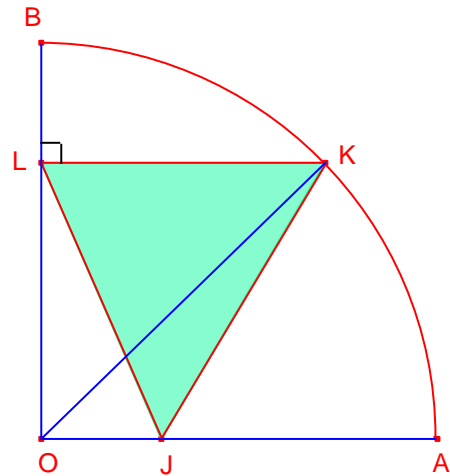
$$a = \frac{2 - \sqrt{2}}{2}$$

$$f''\left(\frac{2 - \sqrt{2}}{2}\right) < 0$$

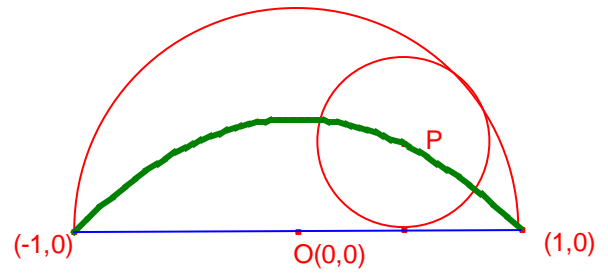
El màxim de la proporció s'assoleix quan $a = \frac{2 - \sqrt{2}}{2}$

La proporció màxima és:

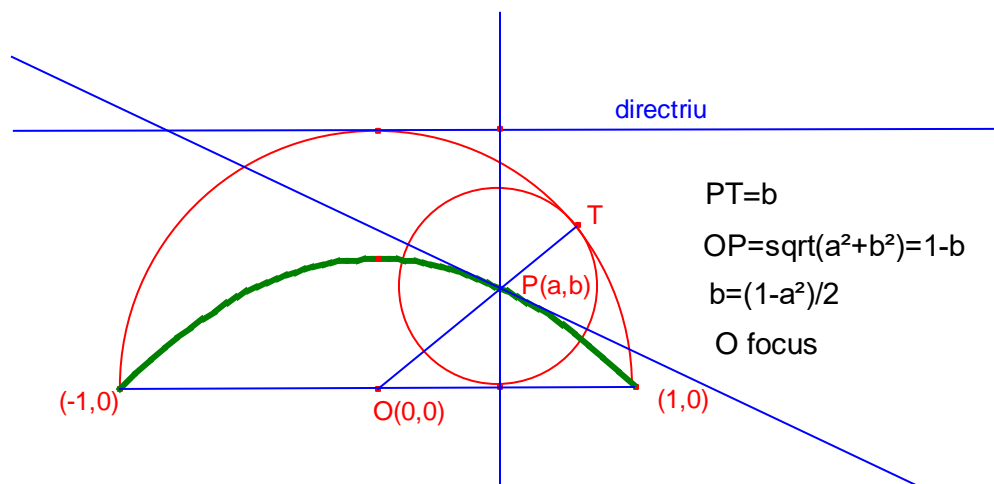
$$p\left(\frac{2 - \sqrt{2}}{2}\right) = \frac{1}{\pi}$$

4863.- Donada la semicircumferència de centre $O(0,0)$ i diàmetre els punts $(-1,0)$, $(1,0)$
 Proveu que el lloc geomètric dels centres de les circumferències tangents a la semicircumferència i al diàmetre pertanyen a una paràbola.

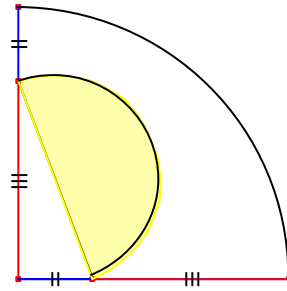

Solució:

La recta $y = 1$ és la directriu.
 El punt $O(0,0)$ és el focus.

4864.- La figura està formada per un quadrant que conté un semicercle.
 Calculeu la proporció màxima i mínima entre l'àrea del semicercle i l'àrea del quadrant.

Solució:

Siga el quadrat de centre O i radi $\overline{OA} = \overline{OB} = 1$

Siga $\overline{Ol} = \overline{Bk} = a$

$\overline{Ok} = 1 - a$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle OLK$:

$$\overline{LK} = \sqrt{2a^2 - 2a + 1}$$

L'àrea del semicercle és:

$$S_{\text{semicercle}} = \frac{1}{2}\pi \left(\frac{\sqrt{2a^2 - 2a + 1}}{2} \right)^2$$

La proporció d'àrees és:

$$p(a) = \frac{\frac{\pi}{8} \cdot (2a^2 - 2a + 1)}{\frac{\pi}{4}}, a \in [0, 1]$$

$$p(a) = \frac{a^2 - a + 1}{2}$$

La funció és una paràbola còncaua el mínim s'assoleix en el vèrtex:

$$a = \frac{1}{2}$$

La proporció mínima és:

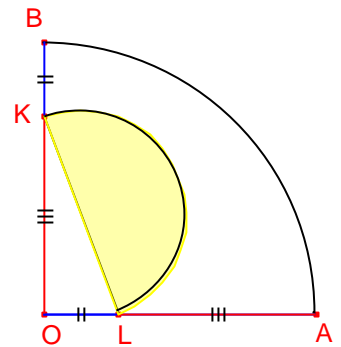
$$P\left(\frac{1}{2}\right) = \frac{1}{4}$$

El màxim s'assoleix en els extrems del domini de la funció proporció

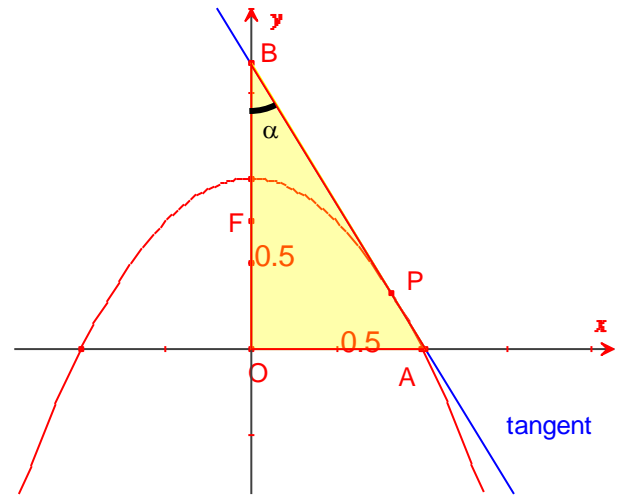
$$a = 0, 1$$

La proporció màxima és:

$$P(0) = P(1) = \frac{1}{2}$$

4865.- Donada la paràbola $y = 1 - x^2$, determineu $\sin \alpha$ tal que el triangle OAB té àrea mínima. $\overline{AB}$ és tangent a la paràbola.

Solució:

Siga la paràbola $f(x) = 1 - x^2$

Siga $P(a, 1 - a^2)$ punt de la paràbola

$f'(x) = -2x$

La recta tangent a la paràbola en $P(a, 1 - a^2)$ té equació:

$y - (1 - a^2) = -2a(x - a)$

Els punts de tall de la recta tangent i els eixos coordenats són:

$A\left(\frac{a^2 + 1}{2a}, 0\right), \quad B(0, 1 + a^2)$

L'àrea del triangle OAB és:

$$S(a) = \frac{1}{2} \frac{a^2 + 1}{2a} \cdot (1 + a^2)$$

$$S(a) = \frac{1}{4} \frac{(a^2 + 1)^2}{a}, \quad a > 0$$

$$S'(a) = \frac{(1 + a^2)(3a^2 - 1)}{a^2}$$

$$S'(a) = 0$$

$$a = \frac{\sqrt{3}}{3}$$

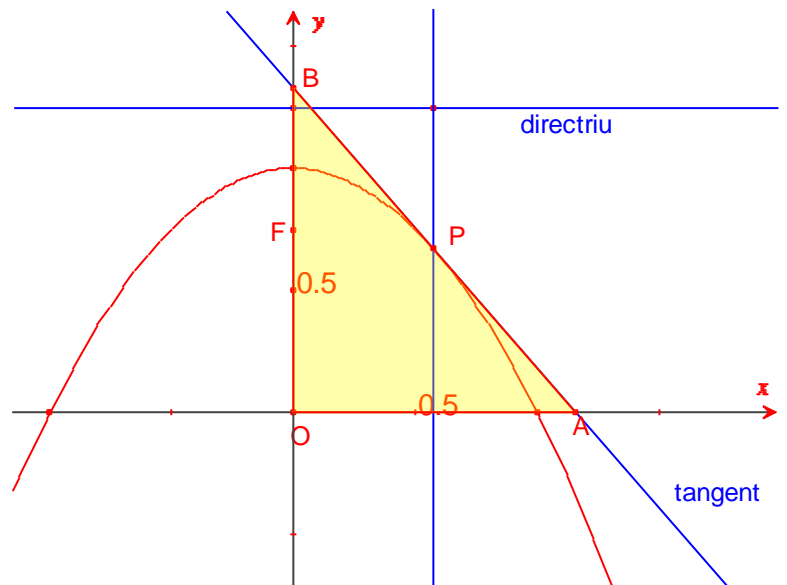
$$S''\left(\frac{\sqrt{3}}{3}\right) > 0$$

L'àrea mínima s'assoleix quan $a = \frac{\sqrt{3}}{3}$

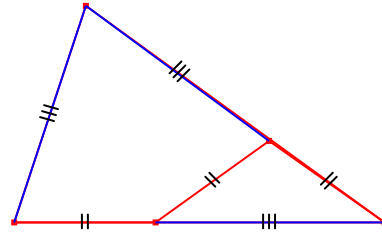
$$\overline{OB} = \frac{4}{3}, \quad \overline{OA} = \frac{2\sqrt{3}}{3}$$

$$\tan \alpha = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

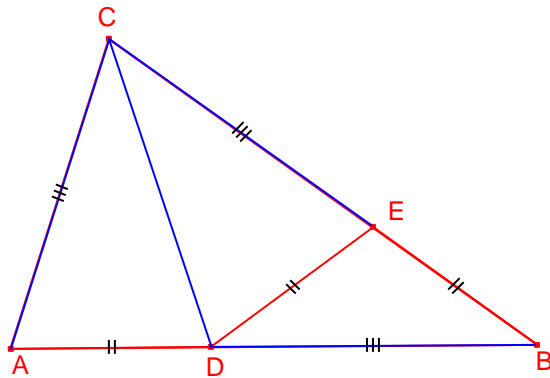
$$\sin \alpha = \frac{\sqrt{21}}{7}$$

4866.- En la figura calculeu la proporció entre les longituds dels segments blau i roig.

Solució:

$$\text{angleDBE} = \text{angleEDB} = x$$

$$\text{angleDEC} = 2x$$

$$\text{angleEDA} = 180^\circ - x$$

triangles ADC, ECD iguals

$$\text{angleCAD} = \text{angleDEC} = 2x$$

triangle ABC isòsceles

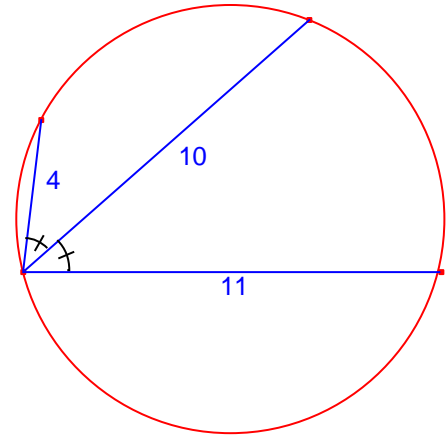
$$\text{angleACB} = \text{angleCAB} = 2x$$

$$5x = 180^\circ$$

$$x = 36^\circ$$

$$BD / DE = \phi$$

4867.- La figura està formada per un circumferència i tres cordes de longituds 11, 10 i 4 que formen angles iguals.
 Calculeu el radi de la circumferència.

Solució:

Siguen $\overline{AB} = 11, \overline{AC} = 10, \overline{AD} = 4, \angle DAC = \angle CAB = \alpha$
 $\overline{CD} = \overline{BC} = a$

Aplicant el teorema del cosinus als triangles $\triangle ABC, \triangle ACD$:

$$a^2 = 100 + 121 - 2 \cdot 10 \cdot 11 \cdot \cos \alpha$$

$$a^2 = 16 + 100 - 2 \cdot 4 \cdot 10 \cdot \cos \alpha$$

Igualant les expressions:

$$\cos \alpha = \frac{3}{4}$$

$$a^2 = 16 + 100 - 2 \cdot 4 \cdot 10 \cdot \frac{3}{4}$$

$$a = 2\sqrt{14}$$

$$\sin \alpha = \frac{\sqrt{7}}{4}$$

Siga R el radi de la circumferència

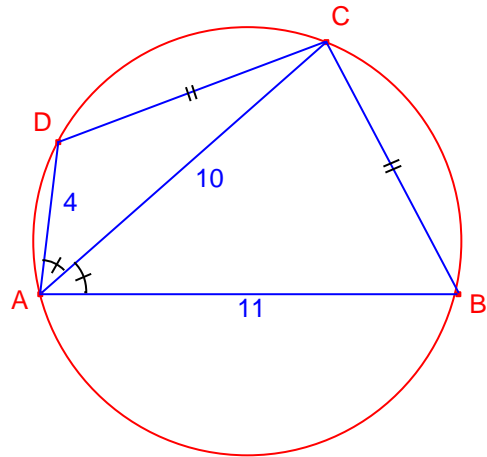
Aplicant el teorema dels sinus al triangle $\triangle ABC$:

$$\frac{a}{\sin \alpha} = 2R$$

$$\frac{2\sqrt{14}}{\frac{\sqrt{7}}{4}} = 2R$$

$$\frac{\sqrt{7}}{4}$$

$$R = 4\sqrt{2}$$

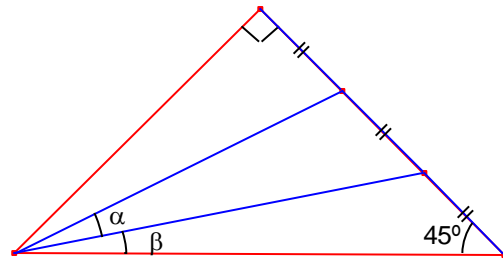

4868.- La figura està formada per un triangle rectangle isòsceles.

Un catet s'ha dividit en tres parts iguals.

Calculeu:

$$\tan\left(\frac{\pi}{4} + \alpha\right) \cdot \tan\left(\frac{\pi}{4} - \beta\right)$$

Solució:

Siga el triangle rectangle $\triangle ABC$, $\overline{AC} = \overline{BC} = 3$

$$\overline{CK} = \overline{KL} = \overline{LB} = 1$$

$$\overline{AB} = 3\sqrt{2}$$

Siga $\overline{AL} = x$, $\overline{AK} = y$

Aplicant el teorema de Pitàgores al triangle rectangle $\triangle ACK$:

$$y = \sqrt{10}$$

Aplicant el teorema del cosinus al triangle $\triangle ABL$:

$$x^2 = 18 + 1 - 2 \cdot 3\sqrt{2} \cdot \frac{\sqrt{2}}{2}$$

$$x = \sqrt{13}$$

Aplicant el teorema dels sinus al triangle $\triangle ABL$:

$$\frac{1}{\sin \beta} = \frac{\sqrt{13}}{\frac{\sqrt{2}}{2}}$$

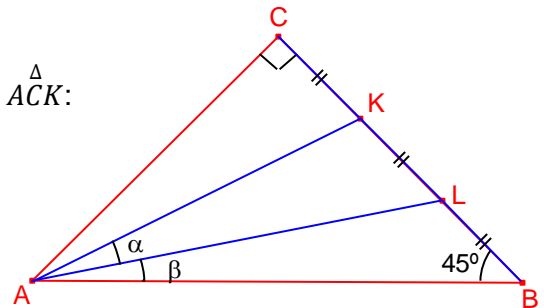
$$\sin \beta = \frac{1}{\sqrt{26}}, \tan \beta = \frac{1}{5}$$

Aplicant el teorema del cosinus al triangle $\triangle ALK$:

$$1 = 13 + 10 - 2\sqrt{13} \cdot \sqrt{10} \cdot \cos \alpha$$

$$\cos \alpha = \frac{11}{\sqrt{130}}, \tan \alpha = \frac{3}{11}$$

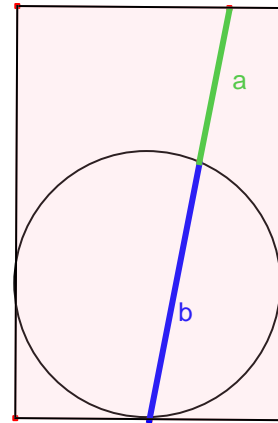
$$\tan\left(\frac{\pi}{4} + \alpha\right) \cdot \tan\left(\frac{\pi}{4} - \beta\right) = \frac{1 + \frac{3}{11}}{1 - \frac{3}{11}} \cdot \frac{1 - \frac{1}{5}}{1 + \frac{1}{5}} = \frac{7}{6}$$

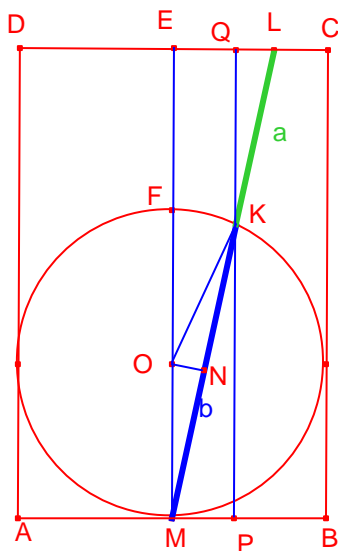

4869.- La figura està formada per un rectangle que conté una circumferència tangent a tres costats i un segment que connecta la part superior amb el punt de tangència inferior.

Calculeu l'àrea del rectangle en funció de les longituds a, b .

Solució:

$$OM=r, EF=c$$

$$AB=2r, AD=2r+c$$

$$[ABCD]=2r(2r+c)$$

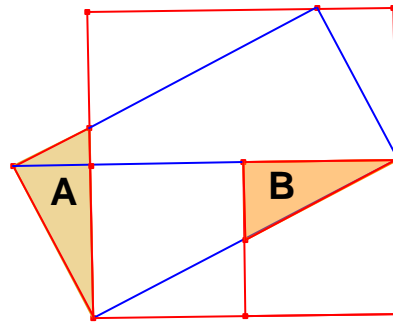
triangles rectangles MNO, KPM, KQL semblants

$$PK=b^2/(2r), QK=ab/(2r)$$

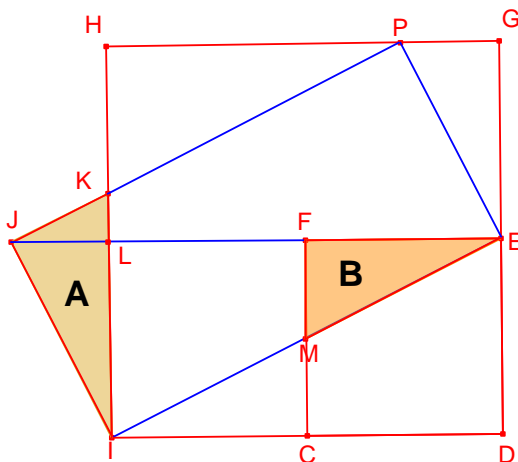
$$2r+c=PK+QK=(b^2+ab)/2r$$

$$[ABCD]=b^2+ab=2r(2r+c)$$

4870.- La figura està formada per dos quadrats i un rectangle calculeu la proporció entre les àrees dels triangles $A : B$

Solució:

Els triangles EGP, ILJ són iguals
 $EG=IL=CD=a$

Els triangles IDE, EGP són semblants

$$PG=(1/2)a$$

$$PE=a \cdot \sqrt{5}/2$$

Els triangles IJK, EFM són semblants

$$A/B = (IJ/FE)^2 = 5/4$$